

PROGRAM
REALIZACJI ZADAŃ
W ZAKRESIE FUNKCJONOWANIA I ROZWOJU
MIEJSKIEJ I POWIATOWEJ BIBLIOTEKI PUBLICZNEJ IM. WITALISA
SZLACHCIKOWSKIEGO W WĄBRZEŹNIE

WPROWADZENIE

Biblioteka publiczna XXI wieku nie jest już wyłącznie miejscem, do którego przychodzi się po książkę. Jest przestrzenią spotkania, wiedzy, kultury, rozmowy, rozwoju i budowania relacji. Współczesna biblioteka musi umieć odpowiadać zarówno na tradycyjne potrzeby czytelnicze, jak i na zmieniający się sposób korzystania z kultury, informacji i czasu wolnego.

Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna im. Witalisa Szlachcikowskiego w Wąbrzeźnie w ostatnich latach przeszła znaczącą zmianę. Rozwinęła działalność kulturalną i edukacyjną, poszerzyła ofertę dla dzieci, młodzieży, dorosłych i seniorów, stworzyła nowe cykle i inicjatywy, rozbudowała współpracę z lokalnymi instytucjami, organizacjami i mieszkańcami oraz zaczęła skuteczniej pozyskiwać środki zewnętrzne.

Biblioteka stała się miejscem, w którym spotykają się literatura, sztuka, historia, nauka, podróże, lokalne pasje i zainteresowania mieszkańców. Jej działalność wykracza poza tradycyjne udostępnianie zbiorów, pozostając jednak mocno osadzona w podstawowej misji biblioteki publicznej – zapewnianiu mieszkańcom dostępu do książki, wiedzy, informacji i kultury.

Potwierdzeniem kierunku rozwoju są nie tylko liczne wydarzenia i projekty, ale również zainteresowanie mieszkańców. W 2025 roku Biblioteka zarejestrowała 2178 czytelników, zrealizowała 337 wydarzeń bibliotecznych, w których uczestniczyło 7184 osób, a jej profil w mediach społecznościowych wygenerował ponad 1,3 mln wyświetleń. Dane te pokazują, że biblioteka jest obecna nie tylko w przestrzeni swojej siedziby, ale również w przestrzeni publicznej i cyfrowej.

Kolejne lata powinny być zatem czasem nie tyle budowania biblioteki od podstaw, ile umacniania jej pozycji, rozwijania tego, co się sprawdziło, oraz świadomego przygotowania instytucji na nowe potrzeby mieszkańców.

WIZJA BIBLIOTEKI NA KOLEJNE LATA

Moją wizją jest Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Wąbrzeźnie jako nowoczesna, otwarta i rozpoznawalna instytucja kultury, silnie zakorzeniona w lokalnej społeczności, a jednocześnie odpowiadająca na współczesne wyzwania.

Biblioteka bliska mieszkańcom – zarówno tym, którzy regularnie korzystają z jej oferty, jak i tym, którzy dopiero mogą odkryć jej możliwości.

Zależy mi na rozwijaniu biblioteki jako „serca miasta” – miejsca, do którego przychodzi się po książkę, ale także po wiedzę, inspirację, rozmowę, kontakt z kulturą, możliwość rozwijania własnych zainteresowań i po prostu po to, by dobrze spędzić czas.

Nie oznacza to rezygnacji z tradycyjnych funkcji biblioteki. Przeciwnie – nowoczesna oferta powinna wyrastać z mocnych podstaw, którymi pozostają wartościowy księgozbiór, profesjonalna obsługa czytelników, działalność edukacyjna i informacyjna oraz upowszechnianie czytelnictwa.

BIBLIOTEKA BLISKO MIESZKAŃCÓW

Podstawą dalszego rozwoju będzie rozpoznawanie rzeczywistych potrzeb mieszkańców i reagowanie na zmieniające się oczekiwania różnych grup użytkowników.

Biblioteka powinna być miejscem dostępnym dla wszystkich – niezależnie od wieku, sytuacji życiowej, poziomu sprawności czy zainteresowań.

Dlatego rozwijana będzie oferta skierowana między innymi do:

- dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym,
- młodzieży,
- dorosłych,
- seniorów,
- osób z niepełnosprawnościami,
- osób poszukujących przestrzeni do rozwijania swoich zainteresowań,
- mieszkańców zainteresowanych historią i dziedzictwem lokalnym.

Szczególne znaczenie będzie miało budowanie relacji z mieszkańcami, którzy dotychczas korzystali z biblioteki w mniejszym stopniu. Biblioteka powinna nie tylko czekać na użytkownika, ale również wychodzić z ofertą do różnych środowisk i grup społecznych.

KSIĄŻKA I CZYTELNICTWO – PODSTAWA DZIAŁALNOŚCI

Pomimo dynamicznych zmian technologicznych książka pozostanie centrum działalności biblioteki.

Priorytetem będzie systematyczne rozwijanie i aktualizowanie księgozbioru, odpowiadającego zarówno na zainteresowania czytelników, jak i na potrzeby edukacyjne, informacyjne oraz kulturalne mieszkańców.

Kontynuowane będą:

- zakupy nowości wydawniczych,
- pozyskiwanie środków zewnętrznych na zakup zbiorów,
- rozwój oferty audiobooków i e-booków,
- udostępnianie kodów Legimi,
- promocja wartościowej literatury,
- Dyskusyjny Klub Książki dla dorosłych,

- rozwijany DKK dla młodych – „Książkozaury”,
- spotkania autorskie i działania promujące czytelnictwo.

Ważnym zadaniem będzie również zachęcanie do czytania osób, dla których książka nie jest pierwszym wyborem sposobu spędzania czasu.

DZIECI I MŁODZIEŻ – INWESTYCJA W PRZYSZŁE POKOLENIA

Jednym z najważniejszych kierunków działalności pozostanie praca z najmłodszymi.

Biblioteka będzie rozwijać działania, które łączą książkę z zabawą, edukacją, twórczością i doświadczeniem. Kontynuowane będą programy i cykle, które już zdobyły zainteresowanie dzieci i placówek oświatowych, w tym Biblioteczna Akademia Malucha, zajęcia wakacyjne i feryjne, spotkania tematyczne, lekcje biblioteczne, konkursy i warsztaty.

Jednocześnie oferta dla dzieci będzie systematycznie wzbogacana o nowe formy.

Szczególne znaczenie będzie miało tworzenie oferty dla starszych dzieci i młodzieży. Chcę, aby biblioteka była miejscem, do którego młody człowiek przychodzi nie tylko po lekturę, ale również po kontakt z rówieśnikami, możliwość rozmowy, rozwijania zainteresowań i własnej twórczości.

W tym kierunku rozwijane będą m.in. młodzieżowe kluby czytelnicze, spotkania tematyczne, warsztaty, działania wokół komiksu i mangi, projekty edukacyjne oraz inicjatywy tworzone wspólnie z młodzieżą.

BIBLIOTEKA JAKO MIEJSCE SPOTKANIA Z KULTURĄ

W kolejnych latach będzie kontynuowany rozwój działalności kulturalnej, który stał się jednym z najbardziej rozpoznawalnych elementów działalności Biblioteki Wąbrzeskiej.

Biblioteka będzie miejscem spotkań z pisarzami, dziennikarzami, aktorami, artystami, podróżnikami, naukowcami i osobami posiadającymi interesujące doświadczenia oraz pasje.

Kontynuowane będą duże wydarzenia realizowane w ramach projektów, w tym spotkania z rozpoznawalnymi osobami życia literackiego, publicznego i kulturalnego.

Doświadczenia ostatnich lat pokazały, że takie wydarzenia mają znaczenie nie tylko jako pojedyncze imprezy. Przyciągają nowych użytkowników, wzmacniają markę biblioteki i sprawiają, że mieszkańcy postrzegają ją jako ważne miejsce na kulturalnej mapie miasta.

Spotkania organizowane w przestrzeni biblioteki mają szczególny charakter – nie są jedynie wydarzeniami z udziałem znanych osób, lecz przede wszystkim okazją do rozmowy o książkach, literaturze, inspiracjach i pasji czytania. Bliskość gościa i kameralna atmosfera sprzyjają bezpośredniemu kontaktowi z uczestnikami, wymianie myśli i budowaniu autentycznej relacji. Organizowanie tych wydarzeń w siedzibie biblioteki podkreśla ich literacki i czytelniczy wymiar, a jednocześnie wzmacnia wizerunek biblioteki jako miejsca żywego dialogu, spotkań z kulturą i odkrywania nowych zainteresowań.

Zależy mi na zachowaniu równowagi między dużymi wydarzeniami, przyciągającymi szeroką publiczność, a mniejszymi, regularnymi formami spotkań, które sprzyjają budowaniu trwałych relacji i wzmacniają poczucie przynależności do społeczności biblioteki.

LOKALNOŚĆ I DZIEDZICTWO

Biblioteka pozostanie ważnym miejscem dokumentowania i zachowywania lokalnego dziedzictwa.

Szczególne uwaga będzie poświęcona regionaliom, dokumentom życia społecznego, fotografiom, publikacjom oraz materiałom związanym z historią miasta i regionu.

Kolejnym etapem będzie precyzyjne uporządkowanie, opracowanie i – w miarę możliwości – digitalizacja najcenniejszych materiałów.

Biblioteka powinna być miejscem, w którym można nie tylko przeczytać o historii Wąbrzeźna, ale również ją zobaczyć, poznać i odkryć na nowo.

Kontynuowane będą również konkursy i działania związane z lokalną tożsamością, w szczególności „Wąbrzeźno – moje miejsce na ziemi” oraz „Wyprawy Literackie”.

BIBLIOTEKA DLA SENIORÓW I RÓŻNYCH POKOLEŃ

Zmiany demograficzne powodują, że coraz większego znaczenia nabiera oferta skierowana do osób starszych.

Biblioteka będzie miejscem aktywności seniorów – przede wszystkim poprzez kulturę, rozwijanie zainteresowań, twórczość, spotkania i integrację.

Jednocześnie ważne będzie tworzenie działań międzypokoleniowych.

Biblioteka może być miejscem, w którym spotykają się różne pokolenia – młodzież, dorośli i seniorzy – dzieląc się wiedzą, doświadczeniem i własnym spojrzeniem na świat.

Takie działania wpisują się w jedną z najważniejszych funkcji biblioteki publicznej – budowanie więzi społecznych.

DOSTĘPNOŚĆ I WŁĄCZANIE

Biblioteka powinna być miejscem rzeczywiście dostępnym dla każdego.

Kontynuowana będzie współpraca z osobami z niepełnosprawnościami, placówkami wsparcia i organizacjami społecznymi.

Rozwijane będą działania takie jak Klub Filmowy z Audiodeskrypcją, punkty biblioteczne, współpraca ze Stowarzyszeniem Pomocy Osobom Niepełnosprawnym „Larix”, Stowarzyszeniem De Facto, Środowiskowymi Domami Samopomocy i Domem Pomocy Społecznej oraz wydarzenia dostosowane do różnych potrzeb odbiorców.

Dostępność rozumiem jednak szerzej niż tylko likwidowanie barier architektonicznych. To również sposób komunikowania się z mieszkańcami, możliwość uczestniczenia w kulturze i tworzenie oferty, w której każdy może znaleźć coś dla siebie.

BIBLIOTEKA W PRZESTRZENI CYFROWEJ

Obecność biblioteki w internecie będzie traktowana jako naturalne uzupełnienie jej działalności, a nie konkurencja dla bezpośredniego kontaktu z czytelnikiem.

Strona internetowa i media społecznościowe będą służyć nie tylko informowaniu o wydarzeniach, ale również budowaniu relacji z mieszkańcami, promocji książki,

prezentowaniu działalności biblioteki i docieraniu do osób, które jeszcze nie korzystają z jej oferty.

Dotychczasowe wyniki pokazują, że potencjał ten jest bardzo duży.

W kolejnych latach ważne będzie jednak nie tylko zwiększanie zasięgów, ale przede wszystkim jakość komunikacji, spójny wizerunek i przekazywanie informacji w sposób atrakcyjny, dostępny i odpowiadający współczesnym odbiorcom.

Jednocześnie biblioteka będzie rozwijać kompetencje cyfrowe pracowników i dbać o bezpieczne korzystanie z nowych technologii.

WSPÓŁPRACA I POZYSKIWANIE ŚRODKÓW ZEWNĘTRZNYCH

Ważnym kierunkiem dalszego rozwoju biblioteki będzie kontynuowanie i poszerzanie współpracy z lokalnymi i regionalnymi partnerami, w szczególności z:

- placówkami oświatowymi,
- instytucjami kultury,
- organizacjami pozarządowymi,
- stowarzyszeniami,
- samorządem,
- lokalnymi przedsiębiorcami,
- twórcami i artystami,
- bibliotekami z terenu powiatu i regionu.

Szczególne znaczenie będzie miało dalsze pozyskiwanie środków zewnętrznych. Projekty pozwalają nie tylko zwiększać skalę działalności, ale również wprowadzać nowe formy pracy, zdobywać doświadczenia i odpowiadać na potrzeby mieszkańców. Biblioteka powinna aktywnie poszukiwać możliwości finansowania działań ze środków krajowych, samorządowych, programów grantowych oraz funduszy europejskich.

ZESPÓŁ – NAJWAŻNIEJSZY KAPITAŁ BIBLIOTEKI

Rozwój biblioteki nie jest możliwy bez ludzi, którzy ją tworzą.

Doświadczenia ostatnich lat pokazują, że potencjał zespołu jest znacznie większy niż realizacja podstawowych obowiązków bibliotecznych. Bibliotekarze posiadają różne zainteresowania, umiejętności i doświadczenia, które mogą być wykorzystywane w działalności edukacyjnej i kulturalnej.

Dlatego chcę dalej rozwijać model pracy oparty na współpracy, odpowiedzialności i wykorzystaniu indywidualnych kompetencji pracowników.

Istotne będzie:

- podnoszenie kwalifikacji,
- udział w szkoleniach,
- wymiana wiedzy w zespole,
- rozwijanie kompetencji organizacyjnych i cyfrowych,

- większe wykorzystanie potencjału poszczególnych pracowników,
- wspólne planowanie działań,
- wzajemne wspieranie się przy realizacji projektów i wydarzeń.

Zależy mi na tym, aby pracownicy mieli poczucie, że są współtwórcami biblioteki, mają realny wpływ na jej rozwój i mogą wносить do jej działalności własne pomysły oraz inicjatywy, a nie są jedynie wykonawcami powierzonych zadań.

BIBLIOTEKA DOBRZE ZARZĄDZANA

Dalszy rozwój działalności wymaga również uporządkowanej organizacji pracy.

Kolejne lata będą czasem dalszego doskonalenia planowania, przepływu informacji, odpowiedzialności za zadania oraz dokumentowania działalności.

Ważne będzie łączenie elastyczności z odpowiedzialnością za środki publiczne i prawidłowe funkcjonowanie instytucji.

Biblioteka musi być jednocześnie miejscem twórczym i dobrze zarządzaną jednostką publiczną – dbającą o finanse, bezpieczeństwo informacji, ochronę danych oraz jakość świadczonych usług.

80-LECIE BIBLIOTEKI – ROK BIBLIOTEKI I CZYTELNICTWA

Szczególnym wydarzeniem najbliższych lat będzie jubileusz 80-lecia Biblioteki.

Obchody 80-lecia powinny stać się nie tylko okazją do uroczystego świętowania, ale również momentem pokazania mieszkańcom historii, dorobku i współczesnego znaczenia Biblioteki Wąbrzeskiej. Uroczystość 80-lecia będzie okazją do połączenia historii z przyszłością.

Zależy mi na tym, aby jubileusz:

- przypomniał historię biblioteki i jej ludzi,
- pokazał znaczenie biblioteki dla rozwoju miasta i mieszkańców,
- zaangażował obecnych czytelników i mieszkańców,
- przyciągnął osoby, które dotychczas nie korzystały z biblioteki,
- stworzył przestrzeń do spotkań różnych pokoleń,
- pozostawił trwały ślad w postaci materiałów dokumentujących historię biblioteki,
- stał się początkiem kolejnego etapu jej rozwoju.

Jubileusz powinien być więc nie tylko podsumowaniem 80 lat, ale również otwarciem biblioteki na kolejne lata.

BIBLIOTEKA JAKO „SERCE MIASTA”

W perspektywie kolejnych lat chciałabym, aby Biblioteka Wąbrzeska była postrzegana jako jedna z najważniejszych przestrzeni życia społecznego i kulturalnego miasta.

Miejsce, w którym można spotkać autora, naukowca, podróżnika czy artystę, ale również sąsiada, seniora, młodego człowieka, rodzica z dzieckiem czy osobę, która po prostu przyszła wypożyczyć książkę.

Miejsce, w którym mieszkańcy mogą być odbiorcami kultury, ale również jej współtwórcami. Biblioteka powinna być otwarta na nowe pomysły, ale jednocześnie wierna temu, co stanowi jej fundament: książce, wiedzy, kulturze i człowiekowi.

PODSUMOWANIE

Ostatnie lata pokazały, że biblioteka publiczna może być jednocześnie miejscem czytania, edukacji, spotkania, rozmowy, twórczości i aktywności społecznej.

Kolejny etap rozwoju nie powinien polegać na tworzeniu coraz większej liczby wydarzeń, ważniejsze jest budowanie jakości, trwałych relacji z odbiorcami i rozpoznawalnej marki Biblioteki.

Wierzę, że dalszy rozwój biblioteki powinien opierać się na kilku podstawowych wartościach:

CZŁOWIEK – KSIĄŻKA – KULTURA – WSPÓŁPRACA – LOKALNOŚĆ – ROZWÓJ.

Biblioteka ma być miejscem nowoczesnym, ale nie pozbawionym swojej tożsamości. Otwartym na nowe technologie, ale przede wszystkim otwartym na człowieka. Aktywnym, ale nie nastawionym wyłącznie na liczbę wydarzeń. Widocznym w przestrzeni miasta i w internecie, ale przede wszystkim obecnym w życiu mieszkańców.

Najważniejszym celem na kolejne lata będzie zatem utrzymanie i wzmacnianie pozycji Biblioteki jako ważnej, potrzebnej i bliskiej mieszkańcom instytucji kultury – miejsca, do którego chce się wracać.

Chciałabym, aby Biblioteka Wąbrzeska była miejscem, o którym mieszkańcy mogą powiedzieć: „*To jest nasza biblioteka.*”

Małgorzata Grzybek